

РЕШЕНИЕ

№ 10994

гр. София, 20.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 45 състав, в публично заседание на 10.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **12316** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 26, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ), вр. чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Р. Г., [дата на раждане] в [населено място], общ. К., обл. К., чрез адв. Р. Б. Н., срещу отказ за издаване на виза вид „D“ от 31.10.2025 г. по заявление № IST25026201V, подадено на дата 04.09.2025 г., постановен от А. З. – съветник, консул към Генералното консулство на Република България в И..

В жалбата са изложени съображения, че отказът е, незаконосъобразен и издаден в нарушения на материалния закон и чл. 8, ал. 1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, както и в нарушение на процесуалните правила. Възразява срещу така приетото, че няма намерение да се установи в Република България. Твърди, че е родена в Република България през 1947 г., и до 1978 г. (когато се изселили в Република Турция) заедно със съпруга си и дъщеря им, родена през 1974 г. са живели в Република България. Излага, че през март 2025 г. дъщеря ѝ си възстановила българското гражданство и се преместила да живее в България. твърди, че целта и е да продължи да живее с дъщеря си и да изживее старините си в България. Посочва, че жилището на посочения адрес при кандидатстване, а именно: [населено място], общ. Минерални бали, обл. Х. е собственост на дъщеря и Н. Г.. Иска се отмяна на отказа и изпращане на преписката на компетентния орган с указания за издаване на поисканата виза.

Ответникът – консулско длъжностно лице (КДЛ), съветник консул в Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция, редовно призован, не изпраща представител.

Административен съд София – град, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка

на събраните по делото доказателства, приема от фактическа и правна страна следното:

Административното производство е започнало по заявление от дата 04.09.2025 г. от Р. Г., [дата на раждане] в [населено място], общ. К., обл. К. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Към заявлението са представени следните документи: копие на паспорт; изселнически паспорт; свидетелство за съдимост; извлечение от банкова сметка за налични средства; извлечение от семеен регистър; договор за безвъзмездно предоставяне на жилище; декларация за постоянно пребиваване на чужденец.

След разглеждане на заявлението, компетентният административен орган е приел, че са налице основанията на чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ. Като фактически мотиви е посочено: „По данни на наемодателя, апликанта е устроен и живее в Р. Турция. Няма намерение да се установи в РБ трайно, продължително или постоянно, целта му е да идва на гости.“

Като доказателства по делото са приети Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г., с която Министърът на външните работи, на основание чл. 34 от Наредбата за условията за издаване на визи и определяне на визовия режим, наричана за краткост по-надолу, само Наредбата, е определил длъжностните лица, които вземат решения за отказ за издаване на виза на основание чл. 10 от Закона за чужденците и Заповед № 6 от 13.02.2025 г. на Генерални консул на Република България в И., с която А. З. – съветник, консул към Генералното консулство на Република България в И., е определен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формуляри за отказ за издаване на виза.

Съгласно прието по делото писмено становище от Дирекция „Миграция“ при Министерството на вътрешните работи в производствата по издаване на визи за дългосрочно пребиваване Дирекция „Миграция“ изразява отрицателно становище, по издаване на виза тип „Д“ по заявление от дата 04.09.2025 г. на Р. Г..

В хода на съдебното производство по делото на основание чл. 186 от ГПК, във вр. чл. 144 от АПК съдът е задължил Държавна агенция „Национална сигурност“, да представи по делото писменото становище, с което от ДАНС уведомяват, че съгласувателната процедура по подаденото от апликанта заявление за виза е осъществена от Териториална дирекция „Национална сигурност“ – [населено място], като е изразено положително становище в националната визова информационна система, тъй като апликантът не е бил идентифициран като заплахата за националната ни сигурност.

Пред съда по искане на жалбоподателя като свидетел е разпитана племенница на Р. – С. С. К., която заявява, че леля и живее в Турция от 1978 година, като преди това е живяла в България. Свидетелката заявява, че единствената дъщеря на Р. от две, три години живее в България, където е закупила къща. На 14 февруари Р. получила здравословен проблем и ако тя дойде в България, ще живее в [населено място] в къщата закупена от дъщеря ѝ. Свидетелката посочва, че Р. е на възраст и иска да живее при дъщеря си за постоянно. Посочва, че за нея няма кой да се грижи в Турция, а в България дъщеря ѝ ще се грижи за нея.

При така установените факти, като извърши по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК цялостна проверка за законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срок, от надлежна страна, при наличие на правен интерес по смисъла на чл. 147, ал. 1 от АПК, срещу индивидуален административен акт, който пряко засяга права и законни интереси на жалбоподателя, поради което жалбата е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореният отказ за издаване на виза е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим

(НУРИВОВР - приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г., обн., ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г.), съгласно който в случаите на отказ за издаване на виза на някое от основанията по чл. 10 от ЗЧРБ се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. В настоящия случай административният акт е подписан от А. З. – съветник, консул към Генералното консулство на Република България в И., който е оправомощен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно приложение № 7 и № 8 към чл. 34, ал. 2 от НУРИВОВР със Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г. на министъра на външните работи.

Условията и редът, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България са регламентирани в Закона за чужденците в Република България. Едно от изискванията за легално влизане в страната на чужденец, който не е гражданин на ЕС, е да притежава виза и това изискване е валидно по отношение на жалбоподателя. Видовете визи, посочени в чл. 9а от ЗЧРБ, се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България - чл. 9г от ЗЧРБ и чл. 10, ал. 1 от НУРИВОВР. Съгласно разпоредбата на чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР, не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра съгласно образец (приложение № 7), който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство, като в него се вписва законовото основание за отказ, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване/изпращане на заинтересуваното лице.

В разглеждания случай, правното основание за постановения отказ е чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ. В цитираните точки е предвидено, че се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит (т. 17).

Съдът констатира, че оспореният отказ е издаден при нарушение на изискването за излагане на мотиви в административния акт. Когато административният акт се издава в писмена форма, то той трябва да съдържа изложение на фактическите и правните основания за издаването му. Тези елементи от акта имат за цел да разкрият волята на административния орган и обстоятелствата, които стоят в основата на постановяването на акта. Включените мотиви подпомагат жалбоподателя да организира своята защита и съответно съда – да упражни надлежно съдебен контрол върху законосъобразността на акта.

В обжалвания акт е посочена формално и единствено разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 17 от Закона за чужденците в Република България. Не е посочено и описано защо административният орган приема, че апликантът не доказва достоверно целта и условията за получаване на виза за дългосрочно пребиваване. Съдът счита, че апликантът е посочил целта на престоя си ясно в молбата.

Органът не сочи като основание за отказ невъзможността на лицето да докаже целта и условията на заявеното пребиваване, а още по-малко и не сочи въз основа на какви обстоятелства и удостоверяващите ги доказателства е достигнал до подобен извод. Посочено е, само, че по данни на наемодателя, апликанта е устроен и живее в Р. Турция.

Липсата на конкретни и логични мотиви, свързани с отказа за издаване на виза вид „D” е абсолютна предпоставка за отмяна на оспорения акт и е в унисон с константната практика на Върховния Административен Съд (решения по адм. д. № 12160/2018 г. и по адм. д. № 14248/2018 г., както и по-новите - решение № 5661 от 15.05.2020 г. по адм. д. № 120/2020 г. на VII отд. на ВАС, решение № 13290 от 27.10.2020 г. по адм. д. № 122/2020 г., Решение № 15639 от 16.12.2020

г. на ВАС по адм. д. № 6889/2020 г., Решение № 14956 от 3.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6311/2020 г., Решение № 15518 от 15.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 7720/2020 г. на Четвърто отделение).

Изложеното, освен нарушение на формата по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК, навежда и съществено процесуално нарушение съгласно чл. 146, т. 3 от АПК, доколкото пречатства правото на защита на засегнатото лице да разбере мотивите на засягащия го негативен за него акт, респ. да организира защитата си срещу него, както обосновано е посочено в жалбата.

От представената административна преписка се установява, че ответникът не е извършил дължимата преценка на индивидуалното положение на заявителя. Това се установява и от показанията на разпитания свидетел, племенницата на жалбоподателя. Като взе предвид евентуалната заинтересованост на свидетеля, поради близката им роднинска връзка с жалбоподателя, съдът на основание чл. 172 ГПК, вр. с чл. 144 АПК, след като ги прецени с оглед на всички други данни по делото, счита, че те са логични и съответстват на събраните писмени доказателства, поради което не са налице основания да не бъдат кредитирани.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от Конвенцията за правата на човека и основните свободи постановява, че „Всеки има право на зачитане на неговия личен и семеен живот, на неговото жилище и тайната на неговата кореспонденция“, като (ал. 2) намесата на държавните власти в ползването на това право е недопустима, освен в случаите, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите“. Аргументи и доказателства за прилагане на изключението не са ангажирани от ответника.

С оглед изложеното се прави извод, че отказът е немотивиран, като позоваващ се единствено на правната норма. Когато се постановява отказ за лицето трябва да е ясна причината за това, конкретната такава, съотносима към неговата хипотеза. Не може мотивите да се дописват в хода на производството по оспорване на отказа. Същите е желателно да са изложени в самия акт, но могат и в отделно становище към преписката да се намират, което конкретно не е така. Следователно отказът е незаконосъобразен, поради което трябва да се отмени и преписката да се върне на ответника за ново разглеждане на заявлението с обсъждане на събраните доказателства. Така мотивиран и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Р. Г., [дата на раждане] в [населено място], общ. К., обл. К., отказ за издаване на виза вид „D“ от 31.10.2025 г. по заявление № IST25026201V, подадено на дата 04.09.2025 г., постановен от А. З. – съветник, консул към Генералното консулство на Република България в И..

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по заявлението на Р. Г., [дата на раждане] в [населено място], общ. К., обл. К., при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона, изложени в мотивите на съдебното решение.

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок пред ВАС на РБ.